

досконалий документальний супровід для успішного функціонування біржової діяльності, що базується на основі врахування цілої низки факторів. Такими факторами перш за все повинні стати світовий досвід, статистична інформація моніторингу біржової діяльності, рівень економічного розвитку держави.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. (із змін. і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Про прискорення організації біржового сільськогосподарського ринку: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/916-95-п>
3. Карпенко Л.Ф. Нормативно-правове забезпечення біржової торгівлі в Україні / Л.Ф. Карпенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://globalnational.in.ua/archive/9-2016/25.pdf>
4. Коваль О.М. Деякі особливості правового регулювання біржової торгівлі в Україні / О.М. Коваль // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2016. – № 19. – С. 78-79.

УДК 349.414:332.2(043.2)

Мельник О.М., к. н. з держ. упр., доцент,
Академія праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ
Литвиненко Н.В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Будь-яка система має певні елементи (свою власну структуру) та інтегративні (об'єднуючі) зв'язки між її елементами. Такими є правові форми, методи і функції управління. Проблема управління земельними ресурсами завжди була актуальною, оскільки земля є основою будь якого виробництва. Особливість управління земельними ресурсами полягає в тому, що наслідки від цієї діяльності спостерігаються у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Планування використання земельних ресурсів в Україні здійснюється на державному, регіональному та місцевому рівнях. Планування використання земельних ресурсів на державному рівні представляє собою цілісну, збалансовану та науково обґрунтовану систему розвитку територій держави. Прийняті рішення деталізуються на регіональному та місцевому рівнях, кожному з яких притаманні свої об'єктивно обумовлені ступені конкретизації цілей і

задач, та шляхи їх реалізації.

Принципове значення при прийнятті рішень щодо розвитку земельних ресурсів на міському рівні мають визначені на вищих рівнях пріоритети соціального та економічного розвитку територій. В результаті аналізу стає очевидним що на державному та регіональному рівнях приймаються стратегічні рішення що, в той час як місцевий рівень забезпечує оперативне управління [1].

Метод державного управління – це конкретний спосіб, прийом практичного державного управління.

Система нових методів управління земельними ресурсами передбачає поєднання адміністративних та економічних методів, тобто прямого примусу і рекомендацій (адміністративні методи), ціноутворення та пільгового оподаткування, фінансування, покладення економічних санкцій, податків і компенсацій.

Методи взаємозв'язані й кожен із них своєрідно впливає на поведінку учасників. Система нових методів управління земельними відносинами включає:

— метод обов'язкових приписів (або імперативний метод) передбачає неухильне виконання управлінського рішення та не припускає будь-яких відступів від нього (його застосовують тоді, коли не треба враховувати місцевих умов та особливостей при виконанні рішень);

— метод рекомендацій виражається у винесенні рішень, при реалізації яких допускається врахування місцевих особливостей і умов;

— метод санкціонування (або метод органічного самоврядування) передбачає, що управлінські рішення приймає управлінський орган, проте вони набувають юридичної сили лише після їх затвердження компетентним органом;

— метод дозволів (повного делегування прав) передбачає повне самоврядування органів, при цьому вони самі приймають управлінські рішення, що не потребують ніякого затвердження.

Мета управління земельними ресурсами може бути досягнена при забезпеченні оптимального і найбільш ефективного використання кожної земельної одиниці і воно може бути здійсненим у певному просторі і часі. На підставі узагальнення світового та вітчизняного досвідів, а також враховуючи специфіку задач, які вирішуються, можна виділити основні три групи методів управління земельними ресурсами: планувальні, економічні та інституційні.

Завдяки планувальним методам здійснюється розробка довгострокових та короткострокових програм соціально-економічного розвитку територій, містобудівної і землевпорядної та інших видів документації, яка регламентує розвиток і використання земель на різних планувальних рівнях.

Сукупність економічних методів обумовлюється власністю на основні

засобів виробництва і принципово відрізняються в умовах планової та ринкової економіки. Економічні методи управління земельними ресурсами спрямовані на створення економічних умов які ініціюють раціональне використання та охорону земель без заходів адміністративного впливу. В умовах платного використання землі група економічних методів поєднує фінансові, ринкові і податкові методи і реалізуються шляхом державного фінансування певних видів землекористування, створення резервних бюджетів для розвитку територій, тощо.

Інституційні методи базуються на виконанні владою дій юридичного характеру, проведення різного роду організаційних заходів та матеріально-технічних операцій і поєднують адміністративну і судову діяльність. Їх здійснення базується на правовій основі шляхом виконання встановлених процедур відповідно до повноважень суб'єктів управління. До групи інституційних методів віднесені заходи безпосереднього виконання законодавчих та нормативно-правових актів регламентуючих розвиток, використання та охорону земельних ресурсів [2].

Управління земельними ресурсами здійснюється шляхом поєднання різних методів і механізмів в залежності від особливостей та складності прийнятих рішень. Але ні жодне управлінське рішення не буде обґрунтованим і виконаним при відсутності необхідного і достатнього забезпечення. Дослідження досвіду реалізації управлінських рішень щодо розвитку земельних ресурсів, довели до висновку що необхідними видами забезпечення є законодавче, фінансове, інформаційне та кадрове. Достатність різних видів забезпечення визначається ієрархічним рівнем управління на якому ці рішення приймаються і втілюються [3].

Література

1. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. № 858-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.

2. Горлачук В.В. Управління земельними ресурсами / В.В. Горлачук, В.Г. В'юн, А.Я. Сохнич. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 2015. – 316 с.

3. Драпіковський О.І. Основні напрями та проблеми реформування земельних відносин у містах України / О.І. Драпіковський, І.Б. Іванова // Управління сучасним містом – 2001. – № 4-6. – С. 94-114.